

Az Európai Unió
Tanácsa

Luxembourg, 2022. június 21.
(OR. en)

10345/22

SUSTDEV 110
ONU 85
EDUC 251
DEVGEN 124
ENV 622
AG 68

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2022. június 21.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	9992/22
Tárgy:	A fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatásnak mint alapvető eszköznek a fenntartható fejlődési célok elérésében játszott transzformatív szerepe – A Tanács következtetései (2022. június 21.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatásnak mint alapvető eszköznek a fenntartható fejlődési célok elérésében játszott transzformatív szerepéről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2022. június 21-i, 3885. ülésén hagyott jóvá.

A Tanács következtetései a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatásnak mint alapvető eszköznek a fenntartható fejlődési célok elérésében játszott transzformatív szerepéről

Az Európai Unió Tanácsa

1. újólag megerősíti, hogy az Európai Unió (EU) és tagállamai továbbra is szilárdan elkötelezettek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend és az abban foglalt fenntartható fejlődési célok, valamint az egyéb jelentős többoldalú megállapodások és eszközök – többek között az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, az addisz-abebai cselekvési program, a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret és a Biológiai Sokféleség Egyezmény – végrehajtása mellett, amelyek – mind belső, mind külső szinten – továbbra is az intézkedéseik vezérfonalát képezik. Ezek az európai zöld megállapodás és a fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzus végrehajtásának központi elemét képezik;
2. emlékeztet a 2017. júniusi, „Európa fenntartható jövője: Az EU lépései a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend nyomán” című következtetéseire, a 2019. áprilisi, „Mindegyre fenntarthatóbb Unió 2030-ra” című következtetéseire, a 2019. decemberi, „Európa fenntarthatóvá tétele 2030-ra – Az eddig elért eredmények és a következő lépések ” című következtetéseire, a 2021. júniusi, „Átfogó megközelítés az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje végrehajtásának felgyorsítására – A Covid19-válságot követő, az »építsük újra, de jobban« elven alapuló helyreállítás” című következtetéseire, az Európai Tanács 2018. októberi következtetéseire, valamint „Az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere (2021–2030)” című dokumentumra, és újólag megerősíti az ezekben foglalt vállalásokat;

3. ezen túlmenően hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni a 4. fenntartható fejlődési cél (SDG4) közös megvalósítását, továbbá kiemeli a minőségi oktatáshoz és képzéshez, valamint a biztonságos tanulási környezetekhez való egyetemes, méltányos és inkluzív hozzáférés fontosságát, többek között a szükséghelyzetekben és veszélyhelyzetekben is, valamennyi gyermek és fiatal számára, beleértve a lányokat és a nőket, valamint a szegénység, a kényszerű lakóhelyelhagyás vagy betegség miatt a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévő és marginalizált személyeket is, ez ugyanis segít szilárdabb alapot biztosítani a fenntartható fejlődés számára, valamint az egyenlőtlenségek – köztük a nemek közötti különbségek és a digitális szakadék – csökkentéséhez. E tekintetben aggodalmának ad hangot a világjárvány által az oktatásban okozott zavar miatt, és hangsúlyozza a megfelelő infrastruktúrát és forrásokat biztosító, reziliens oktatási rendszerek kiépítésének fontosságát;
4. kiemeli, hogy a fenntartható fejlődési célok eléréséhez, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendnek az Unió és a tagállamai által történő megvalósításához nélkülözhetetlen az uniós polgárok körében a szélesebb körű támogatás és szerepvállalás kialakítása; hangsúlyozza ezért, hogy fontos biztosítani azt, hogy az egyének rendelkezzenek az ahhoz szükséges megfelelő kompetenciákkal (amelyek magukban foglalják a tudást, a készségeket, az attitűdöket és az értékeket), hogy el tudjanak gondolkodni a szerepükről, tudatos döntéseket hozhassanak és mind egyénileg, mind kollektíven a változás előmozdítói lehessenek a fenntartható, inkluzív és virágzó társadalmak kialakítása érdekében;
5. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás az átalakulást segítő jelentős erővel bír a társadalmainkra, a jóllétünkre, a gazdaságainkra és a fogyasztási mintázatainkra nézve, emiatt pedig elengedhetetlen a fenntarthatóbb Unió és egy fenntarthatóbb világ megvalósítása szempontjából. Hangsúlyozza ezért, hogy a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás kulcsszerepet tölt be a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend egészének megvalósításában, mivel szerves részét képezi a 4. fenntartható fejlődési célnak (SDG4), és minden más fenntartható fejlődési cél megvalósításának is az egyik kulcseleme, továbbá hajtóereje az innovációnak, a helyreállításnak, a rezilienciának és az átalakulást szolgáló intézkedéseknek;
6. kifejezi teljes elkötelezettségét a 4.7. cél megvalósítása iránt, továbbá elismeri annak a munkának a fontosságát, amelyet az UNESCO az „Oktatás 2030: Cselekvési keret” égisze alatt, valamint a fenntartható fejlődésre nevelésről szóló Berlini Nyilatkozat – ezen belül a fenntartható fejlődésre nevelés ütemterve – keretében, az ENSZ EGB a fenntartható fejlődést szolgáló oktatási stratégiájának – és annak aktualizált cselekvési keretének – az égisze alatt, az Európa Tanács – ideértve az Észak-Dél Központot is – pedig olyan eszközök révén végez, mint például a demokratikus kultúra építéséhez szükséges kompetenciák referenciakerete (RFCDC); emlékeztet a globális oktatásról szóló maastrichti nyilatkozat, valamint a fenntartható fejlődést szolgáló oktatásról szóló, 2010. decemberi tanácsi következtetések célkitűzéseire, amelyek e következtetések kidolgozásának az alapját képezik.

7. elismeri a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás terén Európában tapasztalható, jelenleg tapasztalható pozitív lendületet, és kiemeli különösen a Tanács 2022. április 5-i, „A környezet védelmét célzó szerepvállalás ösztönzése a fiatalok mint a változás előmozdítói körében” című következtetéseit, valamint a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló, 2022. június 16-i ajánlást, amelyek a fenntartható fejlődést szolgáló oktatás kulcsfontosságú területeivel foglalkoznak, és amelyek hangsúlyozzák, hogy a tanulókat fel kell vértetni azzal a tudással és azokkal a készségekkel, attitűdökkel és értékekkel, amelyek szükségesek az olyan összetett kihívások kezeléséhez, mint például az éghajlatváltozás, és ahhoz, hogy felelősségteljes világpolgárként a változás előmozdítóivá válhassanak; üdvözli továbbá e tekintetben a Globális Oktatás Európai Hálózata (GENE) égisze alatt kidolgozandó új, 2022 novemberében véglegesítendő „Európai nyilatkozat a globális oktatásról a 2050-ig tartó időszakban” című nyilatkozatot;
8. úgy véli, hogy az olyan koncepciók, mint a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás, a zöld átállást szolgáló tanulás, a nemzetközi fejlesztési nevelési és információs program, a globális (illetve a világpolgárságot szolgáló) oktatás, a polgársággal és a nemzetközi szolidaritással kapcsolatos oktatás, mind-mind szerves részei a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatásnak, mivel előmozdítják a fenntartható fejlődést és a fenntartható életmódokat, az emberi jogokat, a nemek közötti egyenlőséget, valamint minden nő és lány társadalmi szerepvállalásának megerősítését, ezzel egyidejűleg pedig előmozdítják a környezet és a biológiai sokféleség védelmét, valamint a szolidaritás, a béke és az erőszakmentesség kultúráját, a világpolgárságot, továbbá a kulturális sokszínűség és a kultúra fenntartható fejlődéséhez való hozzájárulásának elismerését. Elismeri ezért, hogy hozzájárulnak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 4.7., valamint 12.8. és 13.3. céljának megvalósításához, és egyúttal elismeri az oktatási modellek nemzeti, regionális és helyi szinteken meglévő sokféleségét;
9. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatásnak a fenntartható fejlődés három alapvető – a gazdasági, a társadalmi és a környezeti – pillérével kiegyensúlyozott és integrált módon kellene foglalkoznia, különös hangsúlyt helyezve a fenntartható fejlődési célok közötti kapcsolódási pontokra és szinergiákra, továbbá hangsúlyozza, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend több területet érintő kérdéseinek – különösen a jó kormányzásnak, a jogállamiságnak, a demokráciának, a hatékony és elszámoltatható intézményeknek, valamint a nemek közötti egyenlőségnek és minden nő és lány társadalmi szerepvállalása megerősítésének – ekként kellene megjeleníteniük a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatásban. A fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás ezen átfogó jellege hozzájárul a transzverzális kulcskompetenciák fejlesztéséhez a tanulók körében.

10. úgy véli továbbá, hogy a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatást adott esetben alapelvek és értékek együtteseként, transzverzálisan kell beépíteni a formális, nem formális és informális oktatás valamennyi szintjén és az összes oktatási területen, méghozzá azzal a fő céllal, hogy hangsúlyos szerepet kapjon a tudatosságnövelés, a kritikai gondolkodás, az innováció, a jövőbeli változásokkal való megbirkózásra való képesség, valamint a jövő nemzedékeivel szembeni felelősség hosszú távú perspektívája, amint azt az új európai fenntarthatósági kompetenciakeret (GreenComp) is meghatározza;
11. hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás az egész életen át tartó tanulási folyamat szerves része, és ezzel kapcsolatban kiemeli a nem formális és az informális tanulás hozzájárulását a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatáshoz, továbbá kiemeli, hogy a kulturális intézmények, köztük a média, a múzeumok és a könyvtárak, valamint a helyi hatóságok és közösségek, a civil társadalom és a munkáltatók egyaránt kulcsszereplők e tekintetben;
12. hangsúlyozza, hogy a fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos kompetenciáknak a köztisztviselők körében való fejlesztése kulcsfontosságú lépés abból a szempontból, hogy meg lehessen erősíteni a hatóságoknak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtására vonatkozó kapacitásait, valamint biztosítani lehessen a fenntartható fejlődési célok közpolitikákba való további integrálását és a szakpolitikai koherenciát;
13. elismeri, hogy ki kell aknázni és teljes mértékben ki kell használni a digitális technológiákban, többek között a mesterséges intelligenciában rejlő lehetőségeket a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás előmozdítása érdekében, például nyílt oktatási segédanyagok, a nyílt tudományok és az e-tanulási eszközök és infrastruktúrák révén, ugyanakkor azt is elismeri, hogy mérsékelni kell a digitális technológiák környezeti hatásait, maradéktalanul tiszteletben kell tartani az emberi jogokat, és biztosítani kell azok védelmét, elő kell mozdítani a digitális jóllétet és csökkenteni kell a digitális szakadékokat;
14. hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás fejlesztésére irányuló erőfeszítések során arra kell törekedni, hogy azok minden embert megszólítsanak – ezen belül is különösen a fiatalokat, a legkiszolgáltatottabb és leginkább marginalizált helyzetben lévő, valamint a távoli és a vidéki területeken élő embereket –, biztosítva ennek során a nemek közötti egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet, valamint megszüntetve az országok és a nemzedékek közötti, illetve az azokon belüli szakadékokat;

15. hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó tájékoztatást és oktatást globális perspektívába kell helyezni és hangsúlyozni kell a jelenlegi fő kihívások összekapcsoltságát, ezáltal előmozdítva az aktív világpolgárságot, amely a globális egyenlőtlenségek kezelésével elősegíti a globális igazságosságot;
16. üdvözli, hogy az EU jelentős eredményeket mutatott fel a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás terén, ideértve a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás valamennyi szinten történő fokozott biztosítását a tagállamok által, a minisztériumok és a nemzeti ügynökségek együttműködésének elmélyítését, a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás fejlesztését elősegítő megfelelő csatornák és eszközök kialakítását, valamint a koordináció fokozását regionális, nemzeti és európai szinten;
17. felkéri a tagállamokat, hogy adott esetben és a nemzeti körülményeknek megfelelően:
  - a) a 4.7. fenntartható fejlődési céllal összhangban fokozzák és erősítsék meg a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatással kapcsolatos koherens, inkluzív és összehangolt nemzeti stratégiai megközelítések és egyéb kezdeményezések kidolgozását; tegyék naprakésszé a meglévő politikákat, különös tekintettel a legújabb tudományos ismeretekre, fokozzák a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatásban részt vevő különböző érdekelt feleknek nyújtott támogatást, valamint támogassák és fejlesszék a formális és a nem formális oktatási intézmények közötti szinergiákat és együttműködést;
  - b) az „összkormányzati” és az „össztársadalmi” megközelítéssel összhangban segítsék elő a minisztériumokat, az ügynökségeket és a több érdekelt felet tömörítő kezdeményezéseket;
  - c) mélyítsék el a tagállamok közötti együttműködést a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás terén, megkönnyítve a bevált gyakorlatok további megosztását és hasznosítását, többek között a Globális Oktatás Európai Hálózata (GENE) révén;
  - d) kérjék fel a fenntarthatósági kérdésekkel rendszeresen foglalkozó fiatalokat mint állandó és fontos érdekelt feleket arra, hogy társalkotóként aktívan vegyenek részt az oktatási politikák és tantervek kidolgozásában;

18. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatást, ideértve a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tanulást is, mindenekelőtt az Erasmus+ program, az „Európa együtt” kezdeményezések, a LIFE program, valamint a nemzetközi fejlesztési nevelési és információs program (DEAR) révén. E tekintetben felkéri a Bizottságot, hogy a program hatásának fokozása érdekében gondolja tovább a DEAR által nyújtott finanszírozáshoz való szélesebb körű hozzáférés lehetőségét;
19. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az „Európa együtt” megközelítés keretében, a fenntartható helyreállítás támogatására irányuló, a fenntartható fejlődési célokkal összhangban kifejtett erőfeszítéseik részeként egyrészt fokozzák a harmadik országokkal, valamint a nemzetközi szervezetekkel és szervekkel, például az Európa Tanáccsal, az UNESCO-val és az ENSZ-EGB-vel folytatott együttműködést a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatás, ezen belül a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tanulás terén, másrészt mozdítsák elő a többoldalú fórumokon és rendezvényeken, különösen a magas szintű politikai fórum keretében és a G20-csoporton belül a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatást, összhangban a G20-ak római csúcstalálkozóján a vezetők által tett nyilatkozatban a fenntartható fejlődést szolgáló oktatásnak tulajdonított kritikus szereppel, végül pedig támogassák az UNESCO és a Gazdasági és Szociális Tanács közötti kapcsolatok megerősítését, valamint a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás átfogó integrálását az ENSZ-rendszer tevékenységeibe. E tekintetben az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára által 2022 szeptemberére összehívott, az oktatás átalakításáról szóló csúcstalálkozó, amely közös programunk kulcsfontosságú kezdeményezése, komoly lehetőséget kínál a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás iránti globális elkötelezettség fokozására, és e csúcstalálkozó keretében ki kell hangsúlyozni az oktatás központi szerepét a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend egésze szempontjából;
20. üdvözli a fenntarthatóságot szolgáló tanulás integrálását, és azt, hogy az oktatási és képzési ágazatnak olyan intézkedéseket kell hoznia a zöld és digitális átállásnak az átalakító hatású, legfontosabb uniós szakpolitikákban megjelenő és a Bizottság közleményeiben meghatározott átfogó céljaira válaszul, mint amilyen az új európai Bauhaus, az Erasmus+, az európai készségfejlesztési program, az egyetemekre vonatkozó európai stratégia és az európai oktatási térség, és felkéri a Bizottságot, hogy folytassa a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatás általános érvényesítését valamennyi releváns cselekvési területen;

21. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egyfelől az „Európa együtt” megközelítés keretében kövessék nyomon az EU által a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatás terén elért eredményeket annak biztosítása érdekében, hogy a végrehajtás folyamatosan javuljon, és hogy senkit ne hagyjunk hátra, másfelől alakítsanak ki értékelési rendszereket – adott esetben a meglévő nyomonkövetési eszközök felhasználásával –, és ennek során kerüljék el az intézkedések és a jelentéstételi kötelezettségek közötti átfedéseket, valamint fokozzák az értékeléssel kapcsolatos kutatást. Felkéri továbbá a Bizottságot, hogy a 4.7. fenntartható fejlődési céllal összhangban folytassa a fenntartható fejlődést, a világpolgárságot és a kapcsolódó menetrendeket szolgáló oktatás következetes és szisztematikus előmozdítását, többek között a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló tanácsi ajánlás végrehajtásának támogatása révén, és vizsgálja meg, hogy milyen módon lehetne a 4.7. célra vonatkozó mutatókat az EU-nak a fenntartható fejlődési célokra vonatkozó és az oktatási mutatóiba integrálni;
22. teljes mértékben támogatja azt a kibontakozóban lévő folyamatot, melynek célja az „Európai nyilatkozat az európai globális oktatásról a 2050-ig tartó időszakban” című új nyilatkozat kidolgozása – ez az elért eredményekre építve hozzá fog járulni a fenntartható fejlődést és a világpolgárságot szolgáló oktatás megerősítéséhez az EU-ban.
